

כתבת ארכיון

מתחיל שינוי / במבי שלג

עשרות התארגנויות וקולות מלמטה מבשרים על צמיחת הנהגה חדשה וסדר יום לאומי חדש

במבי שלג

27/03/01

עשרות מפגינים ניצבו במוצאי שבת ליד כיכר פריז בירושלים עם דגלים, לפידים ושלטים: "יוסף מדחת הוא אחי", "לא נשקוט עד שתוקם ועדת חקירה ממלכתית", "קבר יוסף מדחת" ועוד. ברקע נשמעו ברמקול שירי הישראליות האבודה והמבוזה. אחד המפגינים סיפר שמזה ששה חודשים עומדת החבורה, בכל מוצאי שבת, מול משרדי הקריה בתל אביב, באותה מתכונת בדיוק. נדמה לי, שהעובדה שיוסף מדחת לא נשכח בסערת האירועים שפקדו את ישראל בששת החודשים האחרונים, מספרת את סיפורו של שינוי חברתי המתחיל לבצבץ. אותם עשרות ישראלים עקשנים שסירבו לשטוף את הפקרתו למוות של יוסף מדחת יחד עם שאר האירועים הקשים של חודשים אלו, מהווים את החלק הנגלה של מהפכה המתחילה מלמטה: עשרות עשרות של התארגנויות של אנשים החשים שעתיד המדינה בסכנה, ושהחברה צריכה להתמודד באומץ ובכנות עם הקריסה הפנימית והרקבון הקיימים במרבית המערכות הציבוריות והשלטוניות. מ"כנס הרצליה" לחוסן לאומי, דרך ההתארגנויות השונות של מרכז רבין; מהמועצה הציונית ועד לקבוצת ירוחם, מתחילים להישמע קולות שאינם עוסקים עוד במחלוקת שבין שמאל לימין אלא בנעשה במערכת המופקדת על הנהגת החברה. השבר בתפקוד של מערכות הביצוע השלטוניות הוא כה גדול, עד כי ההרגשה הציבורית דומה, מבחינות רבות, לשבר שחוותה ישראל בעקבות מלחמת יום הכיפורים. החדשות הרעות הן שהחברה הישראלית מתחילה להתמודד עם השבר הערכי והתפקודי שבו היא נתונה באיחור משוע. הוויכוח בשאלת הגבולות סימא את העיניים, ואיפשר שנים ארוכות של השחתת מידות ושיתוק בתחומי חיים רבים שהעיקרי שבהם הוא מערכת החינוך הישראלית. עכשיו, כשישראל נתונה במשבר בטחוני, היא נאלצת, בעל כורחה, להיטיש מבט גם אל מול השאלות הכבדות שהוזנחו עלידי הנהגה קצרת ראות, הנהגה שנכנעה לסדר היום ולדימויים שהכתיבה התקשורת הישראלית, והזניחה את תחומי החיים חסרי הרייטינג. "העשור הקרוב הוא העשור המכריע בתולדות ישראל", אמר לאחרונה פרופ' אבישי ברוורמן, נשיא אוניברסיטת בן גוריון, באחד מן הכינוסים הללו. "אם נתעשת עכשיו עוד הכל אפשרי. אם לא לא תהיה לנו מדינה". תחושת הדחיפות והדאגה הזאת משותפת לישראלים הבאים מכל העולמות, אבל בעיקר מהאינטליגנציה החילונית והציונית-דתית. מבין האחראיים והרציניים ביותר שביניהם תצמח הנהגה ישראלית חדשה, שאיננה נמצאת כיום בכנסת, הנהגה הבאה מן השטח וחרדה לגורל הבית הלאומי.